

KENDELSE

afsagt af Den Særlige Klageret onsdag den 22. februar 2023 i sag:

22/15007

Begæring fra advokat Mads Krøger Pramming på vegne af T1 og T2 om genoptagelse af en sag, der er afgjort ved Højesterets dom af 2. maj 2018

Advokat Mads Krøger Pramming har på vegne af T1 og T2 begæret genoptagelse af en sag, hvor T1 og T2 ved Højesterets dom af 2. maj 2018 i ankesag efter straffelovens § 245 a, jf. § 23, stk. 1, er straffet med fængsel i 1 år og 6 måneder for at have ladet deres to døtre omskære på et ikke nærmere identificeret sted i Afrika. T1 blev endvidere udvist betinget.

Anklagemyndigheden har udtalt sig imod genoptagelse.

Klageretten har tidligere ved kendelse af 5. september 2019 (G-119-18) afvist en begæring om genoptagelse af samme sag. I kendelsen er gengivet udtalelser af 14. september 2018 om T1 og T2s døtre, B1 og B2, fra overlæge, professor, Ph.D. Birgitta Essén, Uppsala Universitet, samt en udtalelse af 19. juni 2019 fra Retslægerådet.

Til brug for denne nye genoptagelsesbegæring har advokat Mads Krøger Pramming fremlagt en ny udtalelse af 19. maj 2021 om døtrene fra ledende overlæge Charlotte Wilken-Jensen, Amager og Hvidovre Hospital.

Af Charlotte Wilken Jensens udtalelse fremgår bl.a.:

”Undersøgelse af B2, født den 18. januar 2000

Udført den 19. maj 2021

På modernes begæring har undertegnede foretaget undersøgelse, idet der har været rejst mistanke om, at datteren var omskåret.

B2s identitet er bekræftet med sygesikringskort og billede.

Objektivt ved gynækologisk undersøgelse:

Udvendige kønsdele (vulva): Normal kønsbehåring, de store kønslæber af normale størrelse og udseende, ingen ar.

De små kønslæber er af normal størrelse – et par cm længde og fortsætter helt uden kontinuitetsbrud ned bagtil og fremadtil op til klitoris forhud. Der er ingen tegn på, kirurgisk indgreb er foretaget. Vævet eftergiveligt, blødt og smidigt uden ar eller stramminger. Klitoris forud veludviklet og fortsætter normalt ned i de små kønslæber. Ved tilbagetrækning af forhuden ses en normal stor, veludviklet klitoris. Der er normal reaktion på stimulation af klitoris.

Indgang til vagina er normal, og der ses en normal kønskrans.

Ved palpation (undersøgelse med fingrene er der overalt blødt og eftergiveligt væv.

Der er således helt normale forhold sv.t. de ydre kvindelige kønsorganer og ingen tegn på omskæring.

Undersøgerens baggrund:

Speciallæge i Gynækologi og obstetrisk. I 1998-2002 den lægelige leder af specialkonsultationen på Frederiksberg hospitals fødeafdeling for omskåret gravide, hvor der hver uge sås 7- 9 somaliske kvinder, alle omskåret. Stod for deinfibulation (åbning af kønslæberne) forud for fødslen.

I forbindelse med konsultationerne stod jeg sammen med specialuddannet jordemoder for den pædagogiske indsats med hensyn til forebyggelse af omskæring og sundhedsfaglig oplysning om emnet. Til konsultationen var tilknyttet en fast somalisk tolk (somalisk skolelærer, uddannet i Danmark).

Var konsulent på Sundhedsstyrelsen publikation om kvindelig omskæring fra 2003.

...

Undersøgelse af B1, født den 1. marts 2007

Udført den 19. maj 2021

På modernes begæring har undertegnede foretaget undersøgelse, idet der har været rejst mistanke om, at datteren var omskåret.

B1s identitet er bekræftet med sygesikringskort og billede.

Objektivt ved gynækologisk undersøgelse:

Udvendige kønsdele (vulva): Normal kønsbehåring, de store kønslæber af normal størrelse og udseende, ingen ar.

De småkønslæber aldersvarende i størrelse, fortsætter helt uden kontinuitetsbrud ned bagtil og fremadtil op til klitoris forhus. Der er ingen tegn på, at kirurgisk indgreb er foretaget. Vævet er eftergiveligt, blødt og smidigt uden ar eller stramminger. Klitoris forhud er veludviklet og forsætter normalt ned i de små kønslæber. Ved tilbagetrækning af forhuden ses en normal aldersvarende klitoris. Der er normal reaktion ved stimulation af klitoris.

Indgangen til vagina er normal, og der ses en normal kønskrans.

Ved palpation (undersøgelse med fingrene er der overalt blødt og eftergiveligt væv.

Der er således helt normalt forhold sv.t. de ydre kvindelige kønsorganer og ingen tegn på omskæring.

Undersøgers baggrund:

Speciallæge i Gynækologi og obstetrisk. I 1998-2002 den lægelige leder af specialkonsultationen på Frederiksberg hospitals fødeafdeling for omskåret gravide, hvor der hver uge sås 7- 9 somaliske kvinder, alle omskåret. Stod for deinfibulation (åbning af kønslæberne) forud for fødslen.

I forbindelse med konsultationerne stod jeg sammen med specialuddannet jordemoder for den pædagogiske indsats med hensyn til forebyggelse af omskæring og sundhedsfaglig oplysning om emnet. Til konsultationen var tilknyttet en fast somalisk tolk (somalisk skolelærer, uddannet i Danmark).

Var konsulent på Sundhedsstyrelsen publikation om kvindelig omskæring fra 2003.”

Charlotte Wilken-Jensen har også haft lejlighed til at gennemse den video, der er optaget af den oprindelige retsmedicinske (fotokolposkopiske) undersøgelse af B2 på Odense Universitetshospital, og har herom i udtalelse af 23. februar 2022 udtalt:

”Besøg Horsens Politistation den 23. februar 2022

Undertegnede besøgte ovennævnte dato kl. 13 efter aftale med Horsens Politistation sammen med journalist ved DR Frederik Ledegaard, B2 og dennes mor.

Der var givet tilladelse til, at vi kunne se en video, der var optaget af retsmedicinsk gynækologisk undersøgelse af B2, og som lå til grund for Retslægerådets afgørelse af, at der var foretaget omskæring. Datoen for undersøgelsen er undertegnede ubekendt.

Videoen var meget kort (ca. 15 sekunder) og ikke af særlig god kvalitet (amatøroptagelse). Undertegnede så den igennem to-tre gange.

På videoen sås en intakt klitoris (der var ikke optagelse af, at man forsøgte at demonstrere, om der var en forhud på klitoris), der sås små, men normale små kønslæber uden tegn på operationsfølger, der sås en intakt hymen og normale store kønslæber.

Konklusion: Video af normale ydre kønsorganer uden tegn på indgreb. Teknisk dårlig kvalitet og meget kort (overfladisk).”

T1 og T2 har anført navnlig, at der er tilvejebragt nye oplysninger i sagen, og det skønnes antageligt, at disse oplysninger, om de havde foreligget under sagen, kunnet have bevirket frifindelse, jf. retsplejelovens § 977, stk. 1, nr. 1. Til støtte herfor har de anført, at fire specialiserede gynækologer, herunder verdens førende ekspert i omskæring, har undersøgt døtrene og konkluderet, at der ikke er tvivl om, at de ikke er omskåret, ligesom deres døtre fortsat fastholder, at de ikke er omskåret. Tre ud af disse fire vurderinger er nye beviser for retten. Havde disse beviser foreligget under sagen, skønnes det antageligt, at det kunne have bevirket frifindelse af dem.

De eneste lægelige oplysninger, som har været inddraget i straffesagen, og som Retslægerådet har taget stilling til, er den fotokolposkopiske undersøgelse fra Retsmedicinsk Institut, som efter en ekspert i omskærings vurdering med tydelighed viser, at der ikke er tegn på omskæring, samt undersøgelserne fra en læge, som nylig har udtalt, at han følte sig presset af anklagemyndigheden, til at så tvivl om sin egen lægefaglige vurdering under vidneafhøringen i sagen.

Endvidere er et centralt vidne i sagen muligvis blevet vildledt om sagens genstand, og væsentlige beviser blev afvist med henvisning til overflødig bevisførelse. Hertil kommer det problematiske i, at sagen i forbindelse med genoptagelsesanmodningen af sagen i 2019 blev forelagt for de samme læger i Retslægerådet, hvis tidligere vurdering havde ført til domfældelse.

På den baggrund, er det godtgjort, at der er tilvejebragt nye oplysninger og beviser i sagen, som samlet set gør det antageligt, at straffesagen ville have fået et andet udfald, hvis de havde været inddraget.

Subsidiært anmodes om genoptagelse efter § 977, stk. 1, nr. 3, grundet sagens særlige omstændigheder, herunder bl.a. vildledelse af centrale vidner samt habilitetsproblematikken angående Retslægerådet.

Henset til sagens karakter og omfang anmodes der om mundtlig forhandling af sagen.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at der ikke fremlagt nye oplysninger i sagen i retsplejelovens § 977, stk. 1, nr. 1's forstand. Der er fremlagt en ensidigt indhentet erklæring baseret på en ny undersøgelse af de to piger. Det er den fjerde 'second opinion', som de domfældte ensidigt har indhentet i sagen, og spørgsmålet om 'second opinions' har allerede været behandlet under sagen. Endvidere har de øvrige undersøgelser, som der henvises til, indgået ved sagens retlige behandling og sagens behandling ved Den Særlige Klageret.

For så vidt angår det anførte om habilitetsproblematikken angående Retslægerådet, er det almindelig praksis hos Retslægerådet, at det er de samme læger, som vurderer sagen igen, hvis der på ny bliver forelagt spørgsmål til besvarelse. Det forhold bevirker ikke, at der er tale om nye oplysninger, som kan medføre genoptagelse af sagen, eller omstændigheder, der gør det overvejende sandsynligt, at de foreliggende bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt.

Med hensyn til det anførte angående vildledning af et centralt vidne bemærkes, at det pågældende vidne alene har udtalt sig generelt om omskæring af piger med muslimsk/somalisk baggrund. For så vidt angår det anførte vedrørende den læge, der skulle have følte sig presset af anklagemyndigheden til at så tvivl om sin lægefaglige vurdering bemærkes, det pågældende vidne allerede under hovedforhandlingen i Retten i Kolding såede tvivl om sin egen konklusion. Der er intet, der indikerer, at han er blevet presset til at afgive en bestemt forklaring eller i øvrigt at så tvivl om sin egen tidligere udtalelse. Det er således ikke en omstændighed, der gør det overvejende sandsynligt, at de foreliggende bevisligheder ikke har været rigtigt bedømt.

I øvrigt er de lægelige oplysninger ikke er det eneste bevis i sagen, idet sagen også beror på vidneforklaringer afgivet af blandt andre den ene datters klasselærer.

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Jens Kruse Mikkelsen, Henrik Gunst Andersen, Kari Sørensen, Clement Salung Petersen og Henrik Stagetorn.

Indledningsvis bemærkes, at Klageretten ikke har fundet grundlag for at imødekomme anmodningen om mundtlig forhandling.

Fire medlemmer – Henrik Gunst Andersen, Kari Sørensen, Clement Salung Petersen og Henrik Stagetorn – udtaler herefter:

Heller ikke det, der er anført til støtte for den nu fremsatte begæring, kan efter retsplejelovens § 977, stk. 1, give grundlag for at genoptage sagen.

Et medlem – Jens Kruse Mikkelsen – udtaler:

Særligt under hensyn til de lægelige udtalelser, der er fremkommet efter straffesagens afgørelse, finder jeg, at det, der er anført til støtte for begæringen, udgør sådanne nye oplysninger, at der er grundlag for at genoptage sagen, jf. retsplejelovens § 977, stk. 1, nr. 1.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Thi bestemmes:

Begæringen om genoptagelse afvises.